

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně **B. L** zast. Mgr. Michalem Solichem, advokátem se sídlem Československé armády 556, 500 03 Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.12. 2010, č.j. OAM-1-924/VL-10-P09-R2-2007, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně včas podanou žalobou napadla v celém rozsahu shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým jí nebyl udělen azyl dle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, ale byla jí udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci shora označené ho rozhodnutí.

V žalobě a jejím doplnění uvedla, že napadené rozhodnutí považuje za nezákonné pro porušení základních zásad činnosti správního orgánu a nesprávný postupu

správního orgánu při hodnocení důkazů. Dle názoru žalobkyně správní orgán nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (§ 2 odst. 1 správního řádu) a nezjistil náležitě stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Tvrdí, že správní orgán nepřihlédl ke všem žalobkyní tvrzeným skutečnostem. Namítá, že žalovaný obecná tvrzení uvedená v obstaraných dokumentech a zprávách nadřadil jejím konkrétním tvrzením o opakovaném neposkytování lékařské péče, pronásledování a šikaně. Správní orgán rovněž nepřihlédl k jejím důvodným obavám o život v případě návratu zpět do Běloruska, resp. k možnému „uvěznění“ na psychiatrii, čímž porušil ust. § 2, § 3 a § 50 správního řádu. Uvedla, že žalovaný sice rozhodl o udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu na 24 měsíců, nicméně s ohledem na její zdravotní problémy, věk, sociální a ekonomickou situaci, jsou podle jejího názoru dány důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Má proto za to, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena na svých právech. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel její oprávněnost, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokoly pohovorů a na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které vychází z výpovědí žalobkyně a dále z informací, které žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Bělorusku, včetně zpráv o situaci ve zdravotnictví. Uvedl, že vyhodnotil i žalobkyní předložený důkazní materiál, který se vztahuje k jejímu zdravotnímu stavu. Má za to, že se dostatečným způsobem v napadeném v pořadí již druhém rozhodnutí vypořádal nejen s vyhodnocením situace žalobkyně ve vztahu k naplnění relevantních důvodů pro udělení azylu podle § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v souladu se závazným právním názorem Krajského soudu v Brně (č.j. 56 Az 48/2009 ze dne 11. 12. 2008) uvedeným ve zrušujícím rozsudku i ve vztahu k § 14 zákona o azylu, kde žalovaný pečlivě hodnotil především žalobkyní sdělený zdravotní stav. Dospěl přitom k závěru, že žalobkyni nelze udělit azyl podle §§ 12,13 ani 14 zákona o azylu, vyhodnotil však situaci žalobkyně jako splňující zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, když dospěl k závěru, že žalobkyně s ohledem na svůj nepříznivý duševní stav by mohla být umístěna do psychiatrické léčebny v Bělorusku, kdy z dostupných zpráv vyplývá zaostalý stav tamního lékařského zabezpečení. Zdůraznil, že dle názoru z chování a výpovědí žalobkyně její umístění v psychiatrické léčebně by mělo ryze medicínský podtext, neboť nepříznivý duševní a osobnostní stav žalobkyně se projevuje i během jejího pobytu v ČR. Poukázal na to, že i z písemností založených ve správním spisu jsou zřejmé její konflikty s ostatními klienty v pobytovém středisku. V tomto směru odkázal na podrobné a pečlivé zdůvodnění svých závěrů obsažených v napadeném rozhodnutí.

K žalobním námitkám uvedl, ač se žalobkyně dovolává porušení základních zásad činnosti ze strany správního orgánu a nesprávného postupu při hodnocení důkazů a nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neuvádí v čem tato porušení konkrétně spatřuje. Žalovaný trvá na tom, že v případě žalobkyně zjistil skutkový stav dostatečně, pečlivě vyhodnotil v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů

žalobkyní doložený důkazní materiál a přihlédl ke všem žalobkyní tvrzeným skutečnostem. Neshledal však, že by žalobkyni nebyla v Bělorusku poskytnuta lékařská péče nebo že by byla pronásledována či šikanována. Žalovaný stejně jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyslovil přesvědčení, že postavení žalobkyně ve vlasti bylo vysoké, výjimečné a ochrana jí byla poskytována nikoliv v nedostatečné, ale naopak v nadstandardní míře, která běžnému občanovi Běloruska rozhodně přístupná není. Pokud jde o zdravotní stav žalobkyně, v Bělorusku jí byla poskytována adekvátní péče, byla jí přiznána invalidita nejtěžšího stupně. Konstatoval, že její soustavné stížnosti na neposkytnutí zdravotní péče a nespokojenost s ní, jsou zřejmě důsledkem jejího subjektivního pohledu na kvalitu zdravotní péče, než relevantní stížností na tuto péči. Se zdravotní péčí není žalobkyně spokojena ani v ČR a lze proto předpokládat, že by nebyla spokojena v žádné zemi EU.

K žalobní námitce ohledně zdravotních problémů, věku, sociální a ekonomické situaci jako důvodů pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde formuloval základní úvahy, kterými byl veden při hodnocení důvodů pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Rozhodně popřel, že by žalobkyně byla neudělením humanitárního azylu zkrácena na svých právech s poukazem na to, že na udělení azylu dle § 14 zákona o azylu není právní nárok, jedná se o dobrodiní státu, nikoliv o právo na přiznání azylu. Odkázal v tomto směru na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek NSS v Brně č.j. 3 Azs 12/2003 ze dne 15. 10. 2003). Závěrem vysvětlil, že žalobkyně žádné újmě z hlediska svého zdravotního stavu nebude vystavena a zdravotní péče jí bude poskytována v rámci jí udělené doplňkové ochrany na území ČR, neboť se stane účastníkem veřejného zdravotního pojištění. Navrhl proto zamítnutí žaloby v celém rozsahu pro její nedůvodnost.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů. Projednal žalobu při jednání za přítomnosti tlumočníka jazyka ruského.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Žalobkyně v žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR) ze dne 28.11. 2007 uvedla, že je běloruské národnosti, pravoslavného náboženského vyznání, není a nebyla členkou žádné politické strany nebo organizace, není a nebylo proti ní vedeno trestní stíhání. Uvedla, že ve své vlasti pobírala invalidní důchod, má potíže s ledvinami a močovým měchýřem. Vlast opustila 25.11. 2007 z obavy o život a zdraví z důvodu odpírání lékařské pomoci. K tomu vysvětlila, že v roce 2004 navštívila lékaře kvůli bolesti ledvin. CT vyšetřením se zjistila nefunkčnost jedné ledviny, ale lékař jí řekl, že je v pořádku. Stěžovala si na nedostatečnou lékařskou péči, nejdříve ústně oblastnímu ředitelství pro zdravotnictví, které ji odeslalo k zástupci primáře jejího ošetřujícího lékaře, který jí řekl, že je zdravá. Proto si ke stejnému ředitelství podala písemnou stížnost, stěžovala si i na chování zástupce primáře a požádala o stanovení diagnózy. Odpověď nedostala,

proto podala stejnou stížnost na ministerstvo zdravotnictví, které jí rovněž neodpovědělo. Následně prodělala asi pět ledvinových záchvatů, vždy si zavolala záchrannou službu a ta ji pokaždé odvezla do nemocnice. V dubnu 2005 podala písemnou stížnost prezidentské kanceláři na odmítání lékařské pomoci. Její záležitost byla postoupena Oblastnímu ředitelství ve Vitebsku. Byla ustanovena komise, proběhlo nové vyšetření žalobkyně se závěrem, že potřebuje léčení. Následně obdržela omluvu od zástupce primáře i oblastního ředitelství a dne 22.4. 2005 byla hospitalizována v nemocnici ve Vitebsku. S léčbou i chováním zástupce primáře nebyla opět spokojena, proto podala další stížnost prezidentské kanceláři. Poté byla na příkaz ministerstva zdravotnictví opět hospitalizována. Dále popsala své aktivity v Bělorusku. Uvedla, že byla členkou „spolku Lotyšů“ a Konzultační rady pro náboženství a národnostní menšiny při Radě ministrů Běloruska. Dále uvedla, že v Bělorusku byla ohrožena na životě, nebylo jí umožněno dostatečné lékařské ošetření, v srpnu 2007 bylo v její propouštěcí lékařské zprávě z nemocnice uvedeno, že potřebuje psychiatrické vyšetření. K žádnému takovému vyšetření se nedostavila, nikdo ji ani nenutil. Rozhodla se pro odchod z vlasti, protože se domnívá, že ji chtějí umístit na psychiatrii kvůli tomu, že se obracela na prezidenta L.. Pro případ návratu do vlasti vyslovila obavy o svůj život.

Při pohovoru provedeném dne 10.1. 2008 žalobkyně uvedla, že vlast opustila poté, co byla ze strany KNB (Výbor národní bezpečnosti) přátelsky upozorněna, že se ji chystají zatknout. Dále uvedla, že kvůli ní a jejímu léčení byl odvolán běloruský ministr zdravotnictví a primář nemocnice poté co podala žalobu ohledně lidských práv u OSN, k Ústavnímu soudu a prezidentovi L.. Popsala, kde pracovala, mimo jiné spolupracovala s FBI a Interpolem, s nimiž je v kontaktu prostřednictvím běloruské KNB. Dále uvedla, že v Bělorusku tři roky před svým odchodem z vlasti pobírala invalidní důchod pro chronickou ledvinovou nedostatečnost nejdříve II. stupně a pak I. stupně. Za důvody opuštění vlasti uvedla: 1) národnostní a náboženskou diskriminaci, 2) porušování lidských práv, 3) rasové důvody (objasnila, jak ona chápe rasové a náboženské potíže, v této souvislosti uvedla, že je katolička, ač se při podání žádosti hlásila k pravoslavnému vyznání) a z tohoto důvodu jí nedovolili konat určité akce, zakazovali jí vystavovat církevní literaturu – viz podrobněji strana druhá a třetí napadeného rozhodnutí), 4) odmítání lékařské pomoci od roku 2005. Dále uvedla, že se opakovaně v letech 2005 a 2007 obracela na prezidenta L. a jeho manželku, s níž se scházela osobně podle potřeby, na oba měla přímý telefon. Uvedla, že nad její osobou držel prezident L. ochrannou ruku, byla jeho chráněnou osobou. Uvedla také, že stále má kontakty na různé služby KNB, která ji hledá.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 14.3. 2008 nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona o azylu. Krajský soud v Brně k žalobě žalobkyně svým rozsudkem ze dne 11.12. 2008, č.j. 56 Az 48/2009-50 rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení se závěrem, že správní orgán odůvodnil rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu dle § 14 nedostatečně a rozhodnutí je proto v této části nepřezkoumatelné. Uložil žalovanému opětovně posoudit žádost žalobkyně dle příslušných ustanovení, dle kterých je možné udělit azyl, odstranit vytýkanou vadu ve vztahu k humanitárnímu azylu a znovu se zabývat i

možností udělení doplňkové ochrany.

Následně provedl žalovaný se žalobkyní dne 2.9. 2010 doplňující pohovor při němž žalobkyně uvedla, že nechce nic nového předkládat. Uvedla, že nejela do ČR, ale do USA, kam chtěla jet přes OSN, Helsinský výbor a BNF (Běloruská národní fronta). Původně měla jet do Francie, kde byly připraveny peníze na její operaci v USA, měla jí být provedena operace močového měchýře a transplantace ledvin. V Bělorusku měla 12 bankovních účtů a na nich peníze na operaci, ale bylo jí to postupně sebráno. Dále uvedla, že se v Bělorusku věnovala dobročinnosti a popsala své pracovní aktivity. Vypověděla, že jí zavřeli, protože psala do OSN a prezidentovi, zadrželi ji vždy na dva až tři dny. Zavřeli ji i na psychiatrii (na dva až pět dní), přestože měla potvrzení, že je normální. Zkoušeli tam na ní nové léky. Nechtěli ji pustit, až L. zařídil, aby ji pustili. Na základě toho pak odvolali i předsedu státní komise KGB. Svůj zdravotní stav označila za vážný, v ČR ji zjistili i diabetes a žaludeční vřed. Popsala svoji léčbu a návštěvu lékařů v ČR (viz podrobněji strana 4 napadeného rozhodnutí) a uvedla, že s lékaři v Kostelci nad Orlicí není spokojená. Oproti předchozím výpovědím k dotazu žalovaného, zda byla někdy běloruskými státními orgány vězněna nebo trestně stíhána uvedla, že proti ní bylo zahájeno trestní stíhání za to, že psala dopis prezidentovi a na OSN. Oproti předešlému pohovoru, kdy uvedla, že byla chráněnou osobou prezidenta L. nyní uvedla, že nad ní nedržel ochrannou ruku, ale předávala mu dokumenty, které se týkaly konkrétního porušování lidských práv a když se mu dostaly do ruky, tak na to doplatili jeho podřízení. V případě návratu se obává uvěznění. V průběhu správního řízení žalobkyně předložila listinné důkazy vyjmenované na straně 5 napadeného rozhodnutí.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Běloruské republice. Žalovaný při svém rozhodování vyházel zejména ze Zprávy MZ USA o stavu dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2009 ze dne 11.3. 2010, informace MZV ČR č.j. 113160/2008-LPTP ze dne 28.4. 2008, Informace MZV ČR č.j. 116583/2008-LPTP ze dne 9.6. 2008, č.j. 111950/2010-LPTP ze dne 7.9.2010 a č.j. 116621/2009-LPTP ze dne 22.9. 2009, Informace ACCORD ze dne 21.3. 2006 a z aktuálních informací o Bělorusku obsažených v databázi ČTK. Žalobkyně nevyužila možnosti seznámení se s těmito zprávami, neměla k nim žádné námítky, nežádala doplnění.

S ohledem na zdravotní stav žalobkyně si správní orgán pro své rozhodnutí zajistil zprávu Správy uprchlických zařízení (dále jen SUZ) ze dne 2.9. 2010, kdy žalobkyně dala žalovanému souhlas s nahlédnutím do její zdravotní dokumentace a pořízení kopii. Žalovaný uzavřel, že v případě žalobkyně bylo objasněno, že důvodem jejího odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu byla tvrzená obava o život a zdraví v souvislosti s odpíráním jí lékařské péče v zemi původu a obava z toho, že ji chtějí v Bělorusku umístit na psychiatrii, protože se obracela na prezidenta L..

Při jednání soudu zástupce žalobce odkázal na podanou žalobu a její doplnění a

zdůraznil, že přestože byla žalobkyni udělena doplňková ochrana, žalobkyně se domnívá, že taková ochrana je nedostatečná. S odkazem na důkazy založené ve spise je žalobkyně přesvědčena, že splňuje důvody pro udělení humanitárního azylu nebo jiného druhu azylu, když v průběhu správního řízení popsala pronásledování z náboženských a rasových důvodů, své aktivity v různých státních a nestátních organizacích a neposkytnutí lékařské péče v Bělorusku.

Žalobkyně předložila k důkazu a založení do spisu výstřižek z novin „Novaja Gazeta“ ze dne 18.10. 2011 a poukázala na jím zatržený článek, který hovoří o tom, že v Bělorusku byly v tichosti přijaty dva zákony. Zákon ze dne 30.9. 2011 pojednává o tom, že pokud speciální síly použijí síly nebo bojové techniky při úředním zásahu a pokud jednájí v podmínkách odůvodněného profesionálního rizika, pak nenesou odpovědnost za způsobenou škodu. K dotazu soudu jak osobně se tato skutečnost dotýká žalobkyně uvedla, že pokud by byla nucena se do vlasti vrátit, byla by vystavena perzekuci ze strany státních orgánů, aniž by tyto nesly nějakou odpovědnost.

V závěrečném návrhu zástupce žalobkyně setrval na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Žalobkyně požaduje přiznání nákladů řízení za cestovné z pobytového střediska k jednání soudu a zpět, celkem ve výši 126,-Kč, o čemž předložila jízdenku MHD za 15,- Kč a jízdenku za cestu autobusem za 48,- Kč.

Pověřená pracovnice žalovaného setrvala na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí a odkázala na vyjádření k žalobě. Dále odkázala na nález Ústavního soudu III ÚS 339/201 ze dne 16.12.2010, v němž se uvádí, že azyl není právem nárokovým. Zdůraznila, že rozhodnutí o udělení humanitárního azylu je správním uvážením a je toliko na úvaze správního orgánu, zda na základě dostupných informací a pokladů tento druh azylu udělí či nikoliv. Odkázala v tomto směru na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek č.j. 5 Azs 170/2004). Dále uvedla, že žalovaný po posouzení situace žalobkyně nemůže vyloučit, že by žalobkyně v případě návratu byla umístěna do psychiatrické léčebny, a proto jí poskytl doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců a tím je dostatečně chráněna před návratem do země původu s tím, že před uplynutím lhůty pro skončení doplňkové ochrany bude její situace opětovně posouzena. Dále s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky 2 Azs 30/2007 ze dne 26.7. 2007 a 9 Azs 28/2008 ze dne 22.5. 2008) uvedla, že rozdílná kvalita zdravotnictví a lékařské péče v daném státě není důvodem pro udělení azylu a že si takto nelze vybírat zemi, která má vyšší úroveň zdravotní péče. Setrvala na zamítnutí žaloby, náklady řízení nežádala.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství. Za pronásledování se považuje i jednání soukromých osob podle věty první, pokud lze prokázat, že stát, strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo hrozba vážné újmy zřejmě vztahuje pouze na část státu.

Soud po prostudování správního spisu s přihlédnutím k obsahu žaloby dospěl k závěru, že v řízení nebylo prokázáno, že by žalobkyně byla pronásledována za uplatňování politických práv a svobod (§ 12 písm. a) zákona o azylu) nebo že by mohla mít důvodnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Výčet uvedených důvodů je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Soud je nucen obdobně jako žalovaný konstatovat, že jednotlivé výpovědi žalobkyně si protirečí, jsou nesourodé a nesouvislé. Prezentovala se jako chráněná osoba prezidenta L., opakovaně se na něho obracela s žádostí o pomoc a po jeho intervenci byli jeho podřízení postiženi odvoláním z funkce (ministr zdravotnictví, primář nemocnice, předseda státní komise KGB). Uvedla, že se osobně stýkala i s manželkou prezidenta, na oba měla přímé telefonní číslo. Pokud žalovaný dovodil, že žalobkyně nebyla v zemi svého původu nijak diskriminována a naopak její postavení bylo výjimečné v tom, že jí ochrana byla poskytována v nadstandardní míře oproti běžnému občanovi, lze takový závěr označit za správný. K národnostní diskriminaci uvedla, že je po otci Lotyška a měla potíže s vycestováním do USA nebo Lotyšska, kde je nutné vízum, které nedostala. Jiné potíže nebo ústrky ze strany státních orgánů, které by se týkaly přímo její osoby neuvedla. Přestože se v žádosti přihlásila k pravoslavnému vyznání, v prvním

pohovoru uvedla, že byla katolička a z toho důvodu jí neumožnili konat různé akce, zakazovali jí na výstavách nebo festivalech vystavovat její církevní literaturu apod. Neuvedla, že by jí bylo bráněno ve vyznávání její víry či účasti na bohoslužbách. K otázce rasové diskriminace uváděla obecné potíže Lotyšů v Bělorusku a po opakovaných dotazech žalovaného k upřesnění v čem spatřuje rasovou diskriminaci a vysvětlení rozdílů mezi rasou a národností uvedla, že ona to chápe tak, že rasa je zároveň i národnost. Soud neshledal, že by žalobkyně hodnověrně prokázala pronásledování či diskriminaci vůči své osobě z důvodu národnosti (má běloruskou národnost), náboženství (není jednoznačně zřejmé zda je pravoslavného nebo katolického vyznání) nebo rasy. Soud pečlivě přezkoumal stěžejní tvrzení žalobkyně o tom, že jí byla v Bělorusku odmítána lékařská pomoc. I v tomto směru je soud přesvědčen, že takový závěr nelze učinit. Žalobkyně si opakovaně stěžovala, že poté, co jí byla zjištěna nefunkčnost jedné ledviny, její ošetřující lékař tuto diagnózu ignoroval. Její stížnosti, přestože je podávala opakovaně a ke stále vyšším instancím, dokonce se obrátila až na prezidenta, byly nakonec úspěšné. Obdržela omluvu a byla hospitalizována v nemocnici a ošetřena. Uvedla, že po každém z pěti ledvinových záchvatů jí po zavolání záchranná služba vždy odvezla do nemocnice. Skutečnost, že po hospitalizaci nebyla spokojena s chováním lékaře, případně kvalitou poskytnuté péče, je záležitost jejího subjektivního dojmu a nikoli toho, by jí péče byla odmítnuta. Žalobkyni byl z důvodu jejího onemocnění ledvin a močového měchýře přiznán ve vlasti invalidní důchod, který pobírala. Ze všech těchto důvodů shledal soud tvrzení žalobkyně o odmítání lékařské péče za neopodstatněné.

Soud nepřisvědčil žalobní námitce obecně namítaného nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a porušení zásady při hodnocení důkazů, neboť žalovaný shromáždil relevantní informace o zemi původu žalobkyně, vyhodnotil její výpovědi, zohlednil jí předložené listinné důkazy a své závěry náležitě odůvodnil. Se závěry a odůvodněním žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se proto soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné a zjištěným informacím odpovídající považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (§ 14 zákona o azylu). Jak vyplynulo ze správního spisu a z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný správní orgán se pak dle závazného pokynu Krajského soudu v Brně podrobně zabýval osobní a rodinnou situací žalobkyně ve vztahu k tomuto druhu azylu, zohlednil zejména její zdravotní stav, a za tím účelem si získal souhlas žalobkyně s nahlédnutím do její zdravotní dokumentace. Svou úvahu pak rozvedl na straně 8 a 9 napadeného rozhodnutí. Soud k otázce posuzování humanitárního azylu odkazuje na výše žalovaným citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu a doplňuje, že

udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Soud dospěl k závěru, že žalovaný při posouzení o neudělení humanitárního azylu žalobkyni měl dostatek informací a podkladů a při svém rozhodování nevybočil z mezí stanovených zákonem.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, zda žalobkyně nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. S odkazem na použité informace o zemi původu, jejichž podstatné pasáže žalovaný citoval, výpovědi, chování a projevy žalobkyně během správního řízení, žalovaný zkoumal, zda žalobkyni v případě návratu do Běloruska nehrozí újma ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu z důvodu jejího nepříznivého duševního stavu. Odůvodnil, že nelze vyloučit, že by žalobkyně byla v případě návratu do Běloruska z důvodu svých konfliktů s ostatními osobami, ke kterým došlo i během jejího pobytu v ČR (potíže s ostatními žadateli o mezinárodní ochranu při pobytu v Pobytovém středisku v Kostelci nad Orlicí, nespojenost s poskytnutou lékařskou péčí v ČR), umístěna v Bělorusku do psychiatrické léčebny. Dovodil, že by tak v případě návratu mohla být vystavena nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, a proto jí udělil doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců.

Po provedeném přezkumu i této části rozhodnutí žalovaného soud konstatuje, že neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení. Udělením doplňkové ochrany je žalobkyně dostatečně chráněna před okamžitým návratem do země původu a umístěním do psychiatrické léčebny. Soud žalobkyni připomíná, že i přesto, že doplňková ochrana je pouze dočasná, může včas požádat o její prodloužení (§ 53a zákona o azylu) a je pak povinností správního orgánu opětovně zkoumat a zhodnotit její aktuální situaci.

Krajský soud uzavírá, že rozhodnutí je v souladu se zákonem, neshledal ani vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, proto soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí.

Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

V Hradci Králové dne 24. listopadu 2011

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně